

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на образованието и науката

ЗАПОВЕД

№ РД 09 – 2314 / 14.09.2020 г.

На основание чл. 13д, ал. 2, т. 2 от Закона за професионалното образование и обучение, при спазване изискванията на чл. 6б, ал. 1 и 2 от Административнопроцесуалния кодекс и във връзка с осигуряване на обучението по учебен предмет и Заповед № РД 09-3708//23.08.2017 г. на министъра на образованието и науката

УТВЪРЖДАВАМ

Учебна програма за обща професионална подготовка по учебен предмет **чужд език по професията** за професионалните направления от област на образование код **21 „Изкуства“**.

Учебната програма влиза в сила от учебната 2020/2021 година.

11.9.2020 г.

X

Таня Михайлова
Зам.-министър на образованието и науката
Signed by: Tanya Kirilova Metodieva-Mihaylova

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ЗА ОБЩА ПРОФЕСИОНАЛНА ПОДГОТОВКА

ПО

ЧУЖД ЕЗИК ПО ПРОФЕСИЯТА

УТВЪРДЕНА СЪС ЗАПОВЕД № РД 09 – 2314 / 14.09.2020 г.

ОБЛАСТ НА ОБРАЗОВАНИЕ:

КОД 21 „ИЗКУСТВА“

I. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Учебната програма по учебен предмет **чужд език по професията** е предназначена за професиите от професионалните направления на област „Изкуства“ съгласно типовия учебен план за професионално образование с придобиване на трета степен на професионална квалификация, дневна форма на обучение, с прием след завършено основно образование.

Учебната програма е съобразена с нивата на владеење на езика по Общата европейската езикова рамка. В края на обучението по предмета нивото на владеење на езика трябва да отговаря на равнище B1+.

Учебната програма предоставя възможност за плавно надгарждане на общите и професионални езикови компетентности чрез преминаване през три нива с нарастваща трудност на включените лексикални и граматични единици.

Граматиката и лексиката в изучавания учебен предмет чужд език по професията са съобразени с държавните образователни стандарти за учебно съдържание по чужди езици и със спецификата на съответната професия.

Обучението по предмета се извършва във взаимовръзка с учебните предмети от общообразователната и професионална подготовка.

Необходимите за учебния процес дидактически материали се подбират с оглед спецификата на езика и изучаваната специалност. Образователно-технологичните модели като е-обучение, уеб-уроци, а също и собствени и други презентации по дадени теми или част от теми, работа с различни източници в интернет, каталози, техническа и технологична документация и др. следва да се прилагат с цел постигане оптимален резултат в конкретна учебна ситуация и повишаване мотивацията на учениците за учене.

Структурата на учебната програма е подчинена на изискването да се усвоят знания, общи за професионалното направление, а впоследствие да се конкретизират, в зависимост от изучаваната професия или специалност.

Учебното съдържание трябва да се актуализира от учителите в началото на всяка учебна година, в случай че в професията се въведени нови технологии, машини, суровини, стандарти, материали и др. В рамките на определения брой часове да се включат и теми за възможностите за професионална реализация и кариерно развитие чрез включване в продължаващо професионално обучение.

II. ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО УЧЕБНИЯ ПРЕДМЕТ

Според настоящата учебна програма, обучението по чужд език по професията в XI и XII клас има за цел:

- да продължи изграждането на ключовите езикови компетентности на ученика – слушане, говорене, четене и писане;
- да провокира самостоятелното реализиране на собствени комуникативни намерения в ситуации от ежедневието, при социални контакти и в професионалната си сфера в говорима и писмена форма;
- да дава възможности на учениците за духовно развитие при културно общуване чрез средствата на чуждоезиковото обучение;
- да подпомогне учениците при бъдещата им творческа реализация, свързана със специализираното обучение в избраната специалност.

III. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Структурирането на учебното съдържание е по раздели и теми. За всеки раздел в програмата са записани препоръчителен брой учебни часове и теми. Учителят конкретизира броя на учебните часове за всяка тема в съответствие с посочените за раздела. Учителят разпределя броя на часовете, предвидени по учебния план и по учебната програма.

За постигане целите на обучението учителят разпределя учебните часове за нови знания, упражнения и контрол.

№ по ред	Типов учебен план	XI клас		XII клас	
		Брой учебни седмици	Общ брой часове	Брой учебни седмици	Общ брой часове
	Типов учебен план за професионално образование с интензивно изучаване на чужд език.				
	Типов учебен план за професионално образование с разширено изучаване на чужд език.				
	Типов учебен план за професионално образование без интензивно и без разширено изучаване на чужд език.				

1. Препоръчителен брой на учебните часове:

Типов учебен план за професионално образование с интензивно изучаване на чужд език.

№ по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА РАЗДЕЛИТЕ	ПРЕПОРЪЧИТЕЛЕН БРОЙ НА УЧЕБНИТЕ ЧАСОВЕ
	XI клас	
	Въведение в професионалната област	
	Основни понятия, свързани с професионалната дейност	
	Основни термини, свързани със здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда	
	Четене на професионални текстове на чужд език	
	Търсене на информация от интернет и други източници – по специалността	
	Резерв учебни часове	
	Общ минимален брой учебни часове	
	XII клас	
	Провеждане на интервю за работа по специалността чрез кратък диалог	
	Кандидатстване за работа по специалността – обяви, интервюта, попълване на документи	
	Практически упражнения – проекти, презентации, доклади, реферати и др. по професията	
	Резерв учебни часове	
	Общ минимален брой учебни часове	

Типов учебен план за професионално образование с разширено изучаване на чужд език.

№ по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА РАЗДЕЛИТЕ	ПРЕПОРЪЧИТЕЛЕН БРОЙ НА УЧЕБНИТЕ ЧАСОВЕ
	XI клас	
	Въведение в професионалната област	
	Основни понятия, свързани с професионалната дейност	
	Основни термини, свързани със здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда	
	Четене на професионални текстове на чужд език	
	Търсене на информация от интернет и други източници – по специалността	
	Резерв учебни часове	
	Общ минимален брой учебни часове	
	XII клас	
	Провеждане на интервю за работа по специалността чрез кратък диалог	
	Кандидатстване за работа по специалността – обяви, интервюта, попълване на документи	

	Практически упражнения – проекти, презентации, доклади, реферати и др. по професията	
	Резерв учебни часове	
	Общ минимален брой учебни часове	

1.3. Типов учебен план за професионално образование без интензивно и без разширено изучаване на чужд език.

№ по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА РАЗДЕЛИТЕ	ПРЕПОРЪЧИТЕЛЕН БРОЙ НА УЧЕБНИТЕ ЧАСОВЕ
	XI клас	
	Въведение в професионалната област	
	Основни понятия, свързани с професионалната дейност	
	Основни термини, свързани със здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда	
	Четене на професионални текстове на чужд език	
	Търсене на информация от интернет и други източници – по специалността	
	Резерв учебни часове	
	Общ минимален брой учебни часове	
	XII клас	
	Провеждане на интервю за работа по специалността чрез кратък диалог	
	Кандидатстване за работа по специалността – обяви, интервюта, попълване на документи	
	Практически упражнения – проекти, презентации, доклади, реферати и др. по професията	
	Резерв учебни часове	
	Общ минимален брой учебни часове	

2. Раздели и теми:

Раздел 1. Въведение в професионалната област.

Раздел 2. Основни понятия, свързани с професионалната дейност.

Раздел 3. Основни термини, свързани със здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда.

Раздел 4. Четене на професионални текстове на чужд език.

Раздел 5. Търсене на информация от интернет и други източници – по специалността.

Раздел 6. Провеждане на интервю за работа по специалността чрез кратък диалог.

Раздел 7. Кандидатстване за работа по специалността – обяви, интервюта, попълване на документи.

Раздел 8. Практически упражнения – проекти, презентации, доклади, реферати и др. по професията.

IV. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ УЧЕНОТО – ЗНАНИЯ, УМЕНИЯ И КОМПЕТЕНТНОСТИ

Очаквани резултати по четирите ключови езикови компетентности:

Слушане

Ученикът слуша различни по съдържание автентични и учебни текстове на стандартен английски език.

Ученикът трябва да разбира *основна информация* от:

- несложни текстове, свързани със съответните професионални профили в житейски ситуации;
- адаптирани и неадаптирани материали от различни сфери на изкуството и дизайна

Ученикът трябва да разбира *в подробности*:

- въпросите и указанията на учителя в часа;
- репликите/изказванията на един или повече събеседници в диалози/дискусии, свързани с изучавани теми, при които е участник или само слушател.

Говорене

Ученикът трябва да може да:

- участва в свободен разговор на теми, съответстващи на програмата, като обменя конкретна информация;
- съобщава за събития, наблюдения, преживявания;
- преразказва подробно или в сбитя форма прочетен или чул текст;
- изгражда текст по ключови думи;
- описва ситуации и обекти;
- усъвършенства произношението и интонацията си като се стреми те да се доближават до нормите на английския език;

Четене

Ученикът чете различни по вид автентични и леко адаптирани или неадаптирани текстове, написани на стандартен английски език.

Ученикът трябва да разбира *основната информация* от:

- публицистичен или популярен текст, съобразен с професионалните му интереси му, като разпознава вида и предназначението на текста.

Ученикът трябва да разбира *в подробности* съдържанието на:

- текстове и материали с цел подробно изучаване;

- съобщения, надписи, реклами, рецензии за изложби и индивидуални творби;
- адаптирани и неадаптирани материали от списания, вестници, албуми, интернет и др. източници на специализирана литература;

Ученикът трябва да може да ползва *конкретна информация* от:

- справочна литература;
- разписания, каталози, проспекти, програми и др.

Ученикът трябва да може да:

- открива ключови думи и изречения;
- си служи с контекстна догадка;

Писане

Ученикът трябва да може да:

- пише писма, покани, съобщения, обяви;
- попълва формуляри за лични и професионални нужди;
- води бележки при четене и слушане;
- съставя подробен план за устно изказване;
- съставя разказ по зададени начало или край;
- пише съчинение/текст по зададена тема;
- напише автобиография, молба, мотивационно писмо.

ЛИТЕРАТУРА

1. Вирджиния Евънс, Джени Дули, Хенриета П. Роджърс Career Paths – Art&Design, Express Publishing, 2013.
2. Касаткина Т.Ю English for Design Students - Министерство образования и науки Российской Федерации ФГБОУ, ВПО «Удмуртский государственный университет» Факультет профессионального иностранного языка.
3. O`Sullivan, N., Libbin, J., Agriculture, Express Publishing, 2013.
4. Taylor, J., Zeter, J., Business English, Express Publishing, 2014.
5. Internet, електронни специализирани сайтове, статии, списания, каталози и др.

VI. АВТОР

Д-р инж. Цветанка Апостолова – Национална професионална гимназия по полиграфия и фотография